

Zbiornik Topola na Nysie Kłodzkiej

Zbiornik Topola

Jest to zbiornik zaporowy, zbiornik retencyjny wybudowany w latach 1995 – 2003 na rzece Nysa Kłodzka, tuż powyżej miasta Paczków, wody rzeki piętrzy zaporą ziemną. Przy maksymalnym piętrzeniu (7,8 m) zbiornik ma powierzchnię 3,4 km² i pojemność 21,68 miliona m³. Wody zbiornika zasilają elektrownię wodną o mocy 1,56 MW (3 hydrogeneratory po 514,2 kW).

Zbiornik położony jest w województwie dolnośląskim powiecie ząbkowickim gminie Kamieniec Ząbkowicki poniżej miejscowości Topola, powstał ze spiętrzenia wód rzeki Nysa Kłodzka i zalania wyrobisk żwirowni. Ze zbiornika w dalszym ciągu wybierany jest żwir, co systematycznie powiększa pojemność akwenu. Zbiornik wraz z położonym bezpośrednio poniżej niego zbiornikiem Kozielno, tworzy Zalew Paczkowski.¹

Historia

Realizację Zbiornika Topola rozpoczęto w 1986 roku. Po powodzi tysiąclecia budowa zbiorników stała się elementem Narodowego Programu Odbudowy i Modernizacji jako priorytetowe zadania resortu środowiska w zakresie budowy zabezpieczenia przeciwpowodziowego. Razem ze zbiornikami Jezioro Nyskie i Jezioro Otmuchowskie tworzą zespół zbiorników wielozadaniowych wchodzących w skład systemu ochrony powodziowej doliny Odry^[5]. Ostatnim elementem zespołu ma być zbiornik Kamieniec.

Budowa zbiorników finansowana była ze środków budżetu Polski, a po powodzi tysiąclecia także ze środków Banku Rozwoju Rady Europy. Oddanie do eksploatacji odbyło się 6 grudnia 2002 roku.¹

Powódź we wrześniu 2024 r.

Podczas powodzi 2024 zbiornik zapełnił się, 16 września 2024 około godz. 11 w wyniku przepływu dużej ilości wody przez przelew powierzchniowy został on podmyty, a jego części betonowe zawały się. Przelewająca się woda przepłynęła przez Zbiornik Kozielno, zalała niżej położone części Paczkowa, Jezioro Otmuchowskie i Nyskie spłaszczyły falę i nie wywołała ona dalszych zniszczeń.¹

¹ [Zbiornik Topola – Wikipedia, wolna encyklopedia](#)

Przepuszczanie fali powodziowej przez jaz Zbiornika Topola²

Praca przelewu powierzchniowego²

² [Paczków. Zniszczony zbiornik Topola. Burmistrz wzywa mieszkańców do natychmiastowej ewakuacji - TVN24](#)

Zniszczony przelew powierzchniowy zbiornika przez powódź w 2024 r.

Zabezpieczenie przelewu powierzchniowego

Celem prac jest zabezpieczenie przed niekontrolowanym przepływem wód ze zbiornika przez strefę zniszczonego przelewu powierzchniowego. We wrześniu 2024 napływ zbyt wody doprowadził do przelewu powierzchniowego zbiornika Topola, który wtedy uległ poważnej awarii. Dolnośląski Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego nakazał, żeby do 1 czerwca 2025 roku wykonać grodzę budowlaną w czaszy zbiornika Topola, zabezpieczającej przed niekontrolowanym przepływem wód ze zbiornika przez strefę zniszczonego przelewu powierzchniowego³.

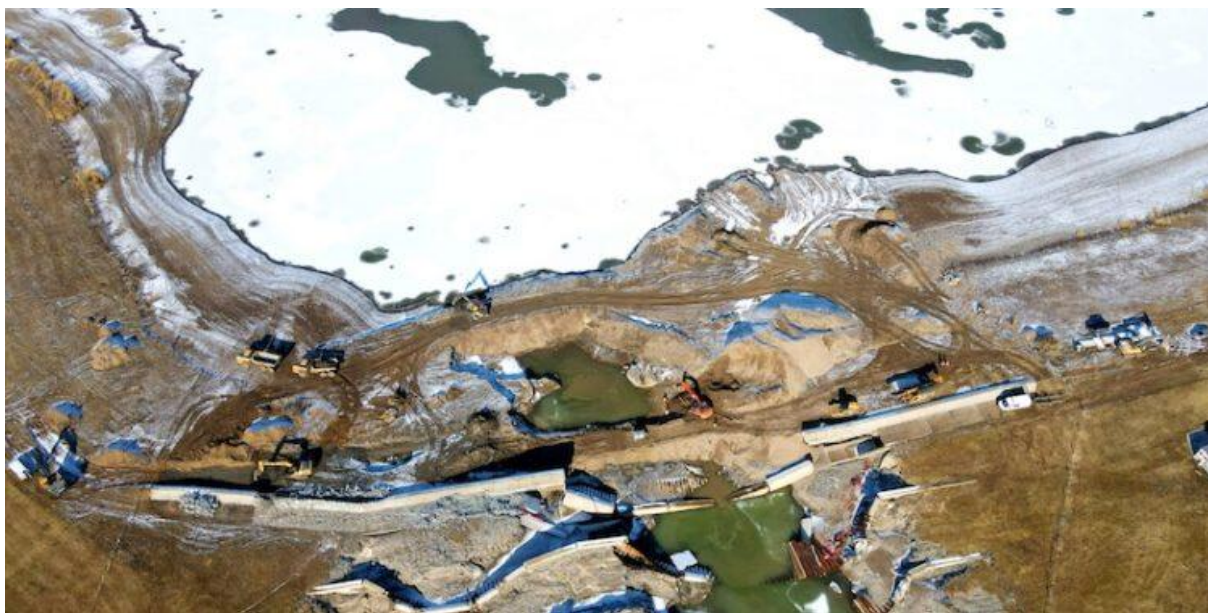

Prace przy zabezpieczeniu przelewu⁴

³ [Zbiornik Topola – Wody Polskie prowadzą prace zabezpieczające - Sudeckie Fakty](#)

⁴ [Wody Polskie prowadzą prace zabezpieczające zbiornik Topola - kolejne kluczowe działania w zlewni Nysy Kłodzkiej - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Portal Gov.pl](#)

Dotąd prowadzono prace polegające na uporządkowaniu terenu, utworzeniu technicznych dróg dojazdowych, wykonaniu nasypu pod platformę roboczą i rozbiórce gabionów od strony elektrowni wodnej. Przede wszystkim zaś zainstalowano tymczasową grodz technologiczną i platformę technologiczną. Obecnie wykonawca wykonuje pograżanie grodzic ścianki szczelnej – informuje wrocławski oddział Wód Polskich.

Badania modelowe przelewu

W Laboratorium Wodnym im. J. Bogumiła Lewandowskiego przy Katedrze Inżynierii Wodnej i Sanitarnej UP w Poznaniu prowadzane były badania modelowe przelewu powierzchniowego zbiornika Topola. Celem pracy była analiza warunków przepływu wody przez przelew powierzchniowy Zbiornika Topola na rzece Nysa Kłodzka. Praca była zlecona przez Sweco Polska Sp. z o.o

Przedmiotem badań było: sprawdzenie wydatku przelewu przy założonej rzędnej odpowiadającej przepływowi Q_k , sprawdzenie wydatku przelewu przy założonej rzędnej odpowiadającej przepływowi Q_m , wyznaczenie orientacyjnej maksymalnej głębokości wyboju oraz przeanalizowanie teoretycznych maksymalnych rozmiarów wyboju dla różnych warunków gruntowych. W celu sprawdzenia warunków rozpraszania energii na dolnym stanowisku budowli, badania rozmycia wykonano uwzględniając wariant wyboju przygotowanego oraz swobodnego. W ramach określenia hydraulicznych warunków pracy przelewu stokowego określono prędkości maksymalne spływu stokowego przy Q_k i Q_m .

Etapy tworzenia modelu przelewu powierzchniowego zbiornika Topla

Odbudowa i modernizacja przelewu powierzchniowego

Prace przy modernizowanym przelewie powierzchniowym⁵

⁵ [Trwa remont zbiornika Topola po powodzi z 2024 roku. Inwestycja ma się zakończyć do czerwca | Nowa Trybuna Opolska](#)